

Ölüm nedir ve nasıl oluyor?

Eskişehir'den okuyucumuz: “Ölüm nedir ve nasıl oluyor? Ölüm anında iyi olsun, kötü olsun, tüm ruhlar büyük acı mı çekerler? Sekerâtı anlatır mısınız?”

İnsan ruhu, bedenle geçirdiği dünya hayatı süresince her yıl eski bedenini terk ediyor, yeni bir bedene giriyor. Fakat bu öyle sanat, hikmet, şefkat ve rahmet içinde oluyor ki, biz farkına bile varmıyoruz. Söz gelişi, bizim her nefes alıp verişimiz bir bakıma buna hizmet ediyor. Yemek yememizin, su içişimizin, terleyişimizin bir hikmeti de budur. Vücudumuzu yenilemek ve tamir etmek. Vücudumuzdaki eşsiz tahribât ve tâmirât, bizim için sıradan denebilecek bir takım davranışlarımızla gerçekleşiyor.

Ruhumuz her yıl belirli bir süreç içinde değiştirdiği bedenini, ölüm esnasında birden terk ediyor. Ölüm bundan ibarettir. Yani ölüm, ruhun bedeni birden terk etmesi halidir. Rûhun kafesinden çıkması ve artık serbest kalması halidir. Bedenden tamâmen ayrılmak ruhun bekâsına tesir etmez, ruhun varlığına zarar vermez ve ruhun mâhiyetini bozmaz. Çünkü ceset ruh ile ayakta duruyor olsa da; ruh, ceset ile ayakta duruyor değildir. Ruh binefsihî (bizzat, kendisi ile) kâim ve hâkimdir. Ceset istediği kadar dağılıp toplansa da, bundan ruhun istiklâliyeti bozulmaz. Ruh hiçbir şekilde dağılmaz, bozulmaz ve cesedin başına gelen belâlardan dolayı ruh zarar görmez. Bedüzzaman Hazretlerine göre esâsen ceset ruhun sadece hânesi ve yuvasıdır; elbisesi değildir. Ruhun elbise mâhiyetinde, bir derece sâbit, letâfetçe ruha münâsip latîf bir gılâfı ve misâlî bir bedeni vardır. Ruh ölüm ânında dünyevî yuvasından çıkar; misâlî bedenini giyer.¹

Sekerât, ruhun ölüm esnasında kendinden geçmesi halidir. Başka bir ifâdeyle, ruhun bedenden ayrılma esnasında geçirdiği bir sarsıntı halidir. Fakat bu herkes için aynı ölçüde sarsıntı verici değildir. Allah'tan güzel bir ölüm dilemeye devam etmemiz ve salih amel işlememiz kaydıyla inşallah bu sarsıcı hali en kolay şekilde geçirmeyi Rabbimizden ummamıza hiçbir engel yoktur.

Aslında sekerâttan daha zor geçitler ve badireler vardır. Meselâ, îmânda elde etmemiz gereken tahkîkî dereceler, bu derecelerde ölüme kadar hiç olmazsa sebat etmek, dünyada uymamız gereken hak-adâlet dengesi (âdil olma yükümlülüğümüz),

salih amel yapma yükümlülüğümüz, günahlarımıza karşı sürekli tövbe yükümlülüğümüz, Allah'ın celâl ve izzetinden Allah'a sürekli sığınma ve Allah'ın rahmet ve şefkatini sürekli umma hâli ve bunda sebat etme yükümlülüğümüzâ€! Ve mahşerde, Allah'ın huzurunda, yaşadığımız dünya hayatı ile ilgili vereceğimiz hesap!

Bu yokuşlar ve bâdireler ölüm sekerâtından çok daha zor bâdirelerdir. Ölüm sekerâtı bunların yanında çok hafif kalır. Nitekim Peygamber Efendimiz (asm) buyuruyor ki: "Kul ile Cennet arasında yedi sarp yokuş vardır. Bunların en kolay geçilene, ölümdür. En zor olanı ise, mazlumun kendi yakasından yapıştığı mahşer gününde zalim olarak hesap vermek için Allah'ın huzurunda dikilmektir."2

Kötü ölüm vardır şüphesiz ve biz kötü ölümden Allah'a sığınmalıyız. Ölümü bizim için bir mutlu yolculuk kılan da, bir zor dönemecin başı kılan da aslında kendi amelimizdir. Fakat Peygamber Efendimiz'in (asm) bu konudaki uyarılarına kulak verirsek kötü ölümden korkmamıza inşallah gerek kalmaz.

Peygamber Efendimiz'den (asm) birkaç hadisi buraya alalım:

"Günahlarını azalt ki, ölüm sana kolay gelsin. Borcunu azalt ki, hür yaşayasın."3

"Müslüman kişinin verdiği sadaka ömrünü uzatır, kötü ölümü önler. Allah onunla övünme ve kibir duygusunu giderir."4

"İyilik yapmak kötü ölümlerden korur."5

"Yoksula yardım etmek kişiyi kötü ölümden korur."6

"Mü'min, kulluk elbisesi günahlarla yıprandığında onu tövbeyle yamayandır. Bahtiyar, tövbesi üzere ölümlendir."7

Sekerât esnasında şeytanın vesvese vermesi de ölüm sekerâtıyla gelen gizli bir tehlikedir ve Bediüzzaman Hazretleri bu tehlikenin iman-ı tahkikiyi elde etmekle ancak kolaylıkla bertaraf edilebileceğini söylüyor. Sekerat anında şeytanın, vesvesesiyle ancak akla şüpheler vererek tereddüte düşürebileceğini söyleyen Bediüzzaman, iman-ı tahkiki elde edildiğinde ise bu imanın aklın dışında kalp, ruh ve sır gibi bir çok duygulara da işleyerek kökleştiğini ve neticede imanın tehlikeden korunduğunu ifade ediyor.8

Peygamber Efendimiz (asm) bu sekerât anında da Allah'a sığınarak, bize Allah'a sığınma yolunu göstermiştir:

"Allah'ım! Ölüm anında şeytanın sırtımı yere getirmesinden Sana sığınyorum."9

Dipnotlar:

- 1- Sözlər, s. 478
- 2- Câmiü's-Sağîr, 2/801
- 3- Câmiü's-Sağîr,1/369
- 4- Câmiü's-Sağîr,3/1121
- 5- Câmiü's-Sağîr, 3/1252
- 6- Câmiü's-Sağîr, 4/1606
- 7- Câmiü's-Sağîr, 4/1610
- 8- Sikke-i Tasdik-i Gaybî, s. 29
- 9- Nesâî, İstiâze, 56